

Tartalom :

Egyetlen falat kenyérről,

cipőről, ruháról, meleg szobáról álmodik a nyomor
Radu Cornél dr. a nyomorakció élén

Luțaiék játéka

a tisztviselők türelmével

Mindent elsöpör

a takarékosági hullám

Néhány ezer leiért

kergette kényszeregyezésbe egy kis-
hitelező a Steinhübel céget

Protezsált lebujok

veszélyeztetik Arad közbiztonságát

Isten veled Tóni...

Egy aradi bélyegkereskedő

a földkerekség legnagyobb bélyegpiacáról
A legállandóbb érték a levélbélyeg

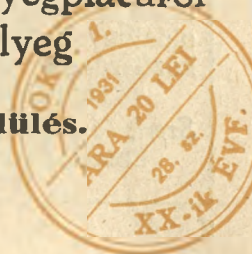
Rádióhírek. Közgazdaság. Film. Utazás, üdülés.

Divat. Foto. Sport. Kozmetika.

Mosolyország stb., stb.

BGU Cluj - Central University Library Cluj

NŐI DIVATFELÖLTŐK LEGOLCSÓBBAN

PLESZ

központi ruhaáruházában kaphatók. Irányárak : L. 650, 750, 850.

AZ ARADI KÖZLÖNY

Erdély legrégebb, legolvasottabb és leghíresebb napilapja!

HARISNYA kötött szövött és rövidáru-üzletemet

Str. Eminescu elejére a Fehér Kereszt épületébe helyeztem át. **Bogyó A.**

Bármilyen vasuti jegy és bármilyen vizum **legelőnyösebb**

A VAGONS-LITS-COOK

Utazási Világvállalat hivatalos menetjegyirodájában a Minorita-palotában.

BCU Cluj / Central University

Az Erdélyi Élet kizárólagos romániai elárúsítója a „PALLAS” Lapterjesztő Vállalat CLUJ.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Egész évre . . . 600 lei
Az egyes szám ára 20 lei
Ó-Romániában . 20 lei
Jugoszláviában 5 dinár
Csehszlovákiában 4 c. k.
Amerikában 1 évre 6. d.

Orvosi hírek: hasábonként 50 lei. Gyászjelentések: egész oldal 4000 lei, féloldal 2000 lei.

Megjelenik minden hó 1-én, 11-én és 21-én. Hirdetések közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők vagy bármelyik hirdetőirodájában is feladhatók. A hirdetések díja szövegoldalon 8 lei, hirdetésoldalon 6 lei négyzetcm.-ként. Nyílttér rovatban 50 lei, szövegközi részben 32 lei a sordíj. Ünnepi számokban a hirdetések és egyéb közlemények ára 50 százalékkal magasabb.

Szerk. és kiadóhiv.: ARAD, Str. Cloșca (Szent László-u.) 2. - Tel. 520.

Előfizetési árak egy évre: vállalatoknak, nagykereskedőknek és külföldre 1000 lei, nyugdíjasoknak, köztisztviselőknek 300 lei.

Egyetlen falat kenyérről,

cipőről, ruháról, meleg szobáról álmodik a nyomor. Radu Cornél dr. a nyomor-akció élén

Radu Cornél dr. polgármester felhívásából mindenki érthet, akinek a szívében emberi érzés dobog. Ez a felhívás a lapok utján nem a költő hevével, nem a retorika remek-

lésével szól Aradváros tehetőseihez, hanem a könyörtelenül egyszerű igazság bemutatásával. A tehetősek, a dolgozók, a munka ajándékával gazdag társadalom kötelessége, hogy a segítségére siessen azoknak, akik azért szynylódnak, szenvednek és pusztulnak, mert éppen a munka lehetőségétől

fosztotta meg őket a mostani, minden eddigi megpróbáltatásnál sulyosabb, rettenetes gazdasági helyzet.

— Adjon mindenki — mondja Radu dr. —

mert magának ad, amikor tejhez juttatja a csecsemőt, harapás kenyérhez az anyát, legalább száraz kenyérhéjhoz a munkanélküli, keresetképtelen családlót.

Lelke szerint és érdeke szerint cselekszik, ha ad, hogy könnyet töröljön le, szenvedést enyhítsen és háborgást csillapítson. A dus ne adjon, — áldozzon, a szegény se adjon, ha-

**Rögtön szépit a világhirü
»Margit«-crem
GEA-KRAYER TIMIŞOARA**

nem mondjon le legelső örömének legalább a feléről. Az ezres épp úgy megváltás, mint az egy leies, egy tucat ruhanemű épp úgy, mint egyetlen pár viselt cipő. Adjon mindenki, akinek öröm és megnyugvás, hogy adhat, aki már felriadt álmából arra a gondolatra, hogy

vannak, akik csak azért alszanak, hogy cipőről, ruháról, meleg szobáról és egyetlen falat kenyérről álmodjanak.

— Adjon mindenki, aki valaha gondolkozott arról, hogy az élet nehezebb, küzdelmesebb, mint azok hiszik, akiket minden vállalkozásukban a szerencse is segített. Adjon mindenki, akinek lelkében felmerült legalább egyszer a nagy kérdőjel és nem kapott választ a lélek tragikus döbbenetére.

— Köteles hálát ró le mindenki — folytatja Arad nemesszívü fiatal polgármestere aki ad, azért, hogy adhat s nem neki kell kérnie, nem ő kiált fel az emberekhez irgalomért a mélyből. Boldogan és ihlettől megszálltan adjon mindenki, hogy azzal a tudattal és vigasztaló érzéssel szívja magába az Uristen éltető levegőjét, hogy ő boldogan, kényszer nélkül, embersége dicsőségére teljesítette kötelességét. Adjon mindenki, mert ezzel azért vet, hogy százszorosan arathasson.

Minden bani a but, a kétségbeesést, a sötét gondolatokat, a nyitott koporsókat parancsolja ki a nyomor oduiból.

Önmagát a világot, a láthatatlan igazságtalanságokat és hallhatatlan jajt öleli magához, aki ad.

Mindent elsöpör

Okos ember nem panaszkodik az időjárásra, hanem alkalmazkodik hozzá, ahogy tud és ahogy lehet.

Hol felgyüri a kabátja gallérját, hol meguszóruhára vetkezik. Ha pedig már sehogyse bírja és módjában van, hát megszökik előle. Ezerkilencszáz tizennégy óta annyi vihart végigálltunk, annyiszor vacogtunk és annyiszor öntött el bennünket a forróság, hogy egykönnyen nem fújhatnak olyan szelek,

a takarékosági hullám

amikhez hozzá ne lennének edződve. Mégis, ez a figura, amivel a közállapot ebben a pillanatban játszik bele a privát életünkbe, egy kicsit túlságosan szokatlan és meglepő. Hadakozni azonban éppen úgy nem lehet ellene, mint az időjárás ellen, sőt megszökni se tudunk előle, részint mert nincs miből és ha lenne is, nincs mivel, — főképpen pedig nincs hová, mert másutt is körülbelül ilyen rossz az időjárás, vagy legalább is bizonytalan. Hát az ember megpróbál alkalmazkodni. Takarékoskodik.

Hogy az igazat megvalljuk, nem is olyan nehéz a dolog, mert már van benne némi gyakorlatunk. Elég régóta takarékoskodunk, mégpedig annál az egyszerű oknál fogva, hogy nincs is miből költekeznünk. A különbség a régi és a mai takarékoskodásunk közt csak az, hogy eddig is rosszul éltünk, most pedig még rosszabbul élünk.

Hát mondom, ez rendben is van. Erről ne is beszéljünk. Ne keserítsük egymást. A szemrehányás, a bünbakk-keresés céltalan dolog lenne és legfeljebb annak a zsidó közmondásnak adna igazat, amely úgy hangzik: „dalesz zankt sich!” (Ha pedig valaki nem tudná, hogy mit jelent a dalesz, annak megsugom, hogy azt az állapotot, amiben mi vagyunk jelenleg.)

Van azonban ennek a takarékosági ügynek egy olyan momentuma, amit alig-alig lehet szó nélkül hagyni és akárhol keresem, sehohsem találok, hogy szó esnék róla. Pedig — lehet, hogy tévedek, de úgy érzem — ha ezt figyelmen kívül hagyjuk, az egész takarékosági akció nem ér semmit, éppen azért ajánlom az alábbiakat az intéző körök szives figyelmébe.

Amint Argetoianu nyilatkozatából megértettem, a baj az, hogy az államnak nincs elég pénze, amin úgy segít, hogy azoknak, akiket ő tart el, kevesebb fizetést ad s viszont azoktól, akik őt tartják el, több fizettséget követel. Ezt meg kell hogy értse a gyerek is és azt is, hogy minden állami intézménynek ki van adva a jelszó, hogy takarékoskodjék. Az alkalmazottaknak ki se kell adni ezt a jelszót saját háztartásukra nézve, azok ugyanis kénytelenek szűkebbre fogni a gyeplőt, mert a le-

szállított fizetésből nem is tellik egyébre, csak takarékoságra.

Nem értem azonban, hogy ezt a jelszót miért trombitálják azok a gazdag emberek is és követik, akik nem leszállított állami fizetésből élnek, hanem nagy vagyonból, ma is virágzó vállalatból, tantiémekből és más olyan jövedelmi és kereseti forrásokból, amelyek, ha megcsappantak is talán valamennyire, még mindig elég bőségesek ahhoz, hogy többszörösen tudezzék a legmagasabb igények kielégítését is?

Ha az állami hivatalnok az idén nem költ luxusra, nem csináltat cipőt, ruhát és esetleg egy szobával kevesebbet fűt, mint eddig, az rendben van, mert nem telik neki. De hogy azok, akiknek telik, ugyanezt tegyék, az a legnagyobb hiba, ami a mai helyzetben elképzelhető, mert ebből az következik, hogy egész kereskedelmi és iparágak fognak tönkremenni, amiből megint csak az államnak lesz kára végeredményképpen, sőt maguknak a gazdag embereknek is, mert hiszen jól meggondolva, ez az egész gazdálkodás egy körforgáson alapszik s a virágzó vállalatok és nagy vagyonok is azokból élnek, akiket eltartanak. Szép, szép tehát ez a takarékoság, de azt egyáltalában nem tu-

---

— **U. Éghy Ghyssa**, dr. Mensendieck-torna és mozgásművészeti kurzusai, Ortutay-palota. Beiratkozás déli 1 óráig.

— **Zamfirné Korányi Klára** zongoratanítását régi növendékek, új kezdők és haladók részére megkezdte. Földes-palota, II. emelet.

dom megérteni, hogy azért, mert az én fizetésemet leszállították, miért kell egy bank elnökének, vagy egy gyár vezérigazgatójának takarékoskodni? Sőt! Éppen az lenne a kötelessége, hogy azt a ruhát, amit én meg a kollégám nem csináltathatunk meg az idén a szabónknál, ő rendelje meg magának, mert különben a szabó éhenhal, — vagy, ami az államháztartás szempontjából sokkal nagyobb baj, nem fog tudni adót fizetni. Az állam ma úgy belenyul a zsebünkbe, mint eddig soha. Ez rendben van, nem szólunk érte egy szót se! De ha a szegény emberekkel ezt megtudta tenni, keressen rá módot, hogy a gazdagot viszont rászorítsa, hogy ok nélkül ne spóroljanak és ne vonják el a pénzüket a forgalomtól.

Természetesen az sem megoldás, ahogyan ezt Magyarországon elképzeli a pénzügyminiszter. Ha odaát az életmód szerint való megadóztatásból törvény lesz, az persze, ennek ellenkezőjét fogja eredményezni. Senki se fog merni nem hogy autót tartani, de még egy taxiba se beleülni, rongyos ruhában fognak járni a gazdag emberek is és a színházban mindenki a karzatra fog tolnakodni, a földszint vagy pláne a páholyok pedig tántogani fognak az ürességtől vagy legfeljebb álszakállal fognak merni ott ülni, a rongyos koldusnak öltözött milliomosok. Ez nem lehet cél és nem eszköz arra sem, amit elakarnak érni vele.

Mert ebből mindenkire csak kár háramolhat, elsősorban magára az adózásra. Éppen úgy, mint abból, ha jólmenő vállalatok (— mert Romániában vannak még ilyenek, hála Istennek! —) most követik az állam

példáját és leszállítják az alkalmazottak fizetését. Ezen ugyan momentán kereshet maga a vállalat, de veszít az állam, mert csökken a kereseti adó. Holott a cél, ha jól értem, nem ez. Hanem az, hogy az állam fokozott bevételekhez jusson. Ha azon az áron is, hogy a polgárai nélkülöznek egy kicsit vagy sokat. De hogy ebből az általános bajból megint

egyesek huzzanak hasznót,

hogy megjártsák ezt a bajt, mint valami konjunkturát, azt minden erővel meg kell akadályozni.

— **Dr. Boros Ernő** fogorvos rendelését újból megkezdte, Str. Consistoriului (Batthány-u.) 13. szám.

— **Orvosi hír.** Dr. Kurzer Károly fogorvos rendelését áthelyezte Str. Iosif Vulcan (Kazinczy-u.) 4. szám alá, földszint.

— **Az első modern üzletportál Aradon.** Mintha a bécsi Kärtnerstrasse vagy a berlini Friedrichstrasse egy darabját varázsolták volna Aradra, úgy fest a Lévai és Szigeti cipőkereskedő cég új üzleti portálja.

A modern üzletportál már régen utat tört magának a nyugati metropolisok Cityjeiben, míg Aradon alig akad izléses üzletportál és a régi divatu faszegélyű kirakatrámák és ajtók merednek a járó-kelőkre. Az első modern üzlethomlokzat a Lévai és Szigeti cégé és örömmel kell regisztrálnunk, hogy a város díszére válik. A régi, nagymultu cég uttörőnek bizonyult, amikor Szabó András építész kivitele nyomán készült üzletbejárattal vonja magára a közönség figyelmét.

Luțaiék játéka

a tisztviselők türelmével

Luțai Cornél dr. expolgármester beleköpött az interimár bizottság táljába. Bizonyára fájt neki, hogy a gyűlölet szel-
leme kihalófélben van a városháza falai között és a tiszt-
viselők örömmel és lelkesedéssel végzik mun-
kájukat, amióta a Luțai rezsim kikopott az
aradi városvezetésből.

Az Erdélyi Élet már hónapokkal ezelőtt felemelte szavát a tisztviselő perek megszü-
ntetésének érdekében és mennyi költségtől ki-
mélte volna meg magát a város polgársága,
ha vezetői hallgatnak szavunkra. De a perek
folytak tovább és a költségek szaporodtak.
Most már sokkal nehezebb a megegyezés és
Radu Cornél dr.-nak emberfeletti nehézsége-
ket kell leküzdenie, hogy likvidálja ezt az átkos örökséget.

Most azonban kiderült, hogy miért nem akartak Luțaiék
kiegyezni. A városi tanács már 1928-ban elhatározta, és ak-
kor a nemzeti párt tanácstagjai is megszavazták, hogy a
városi tisztviselőknek meg kell adni a Titulescu-féle pótlé-
kot és az előléptetési differenciát. Akkor a belügyminiszter
tévedésből törölte ezt a tételt a költségvetésből. De éppen
Luțaiék uralma alatt érkezett meg a rendelet, hogy

ezek az összegek visszamenőleg kifizetendők.

Mindenki csodálkozott, hogy mégis perre került a sor. En-
nek oka nem volt más, minthogy annakidején már nem volt
pénz a városi pénztárban, mert

*Luțaiék felhasználták minden összeget haszon-
talan szépitési terveik keresztülvitelére.*

Ezekért a gyászosan hervadó sirhalmokért kell most a
város tisztviselőinek megszenvedniök és a polgárságnak mil-
liós perköltséget a vállukra venniök.

Vállalják ezért Luțaiék az anyagi felelősséget?

Mert ezt a kérdést vetették fel az interimár bizottság jó-
hiszemű tagjaival szemben.

Pedig addig jó nekik, amíg a tisztviselők hallgatnak!

Mert ha a városi tisztviselők egyszer beszélni kezdenek,
akkor sok titokzatos manipulációról hull majd le a lepel és
az alkotás nimbuszának fátyola, melyet Luțaiék magukra
szeretnek teríteni, — bemocskolódik a protekciós eljárások fel-
fröcskölő szennyétől.

Jó lesz nem bolygatni a szelek zsákját, mert vihar
támad belőle, amely mindent elsöpör!

Aradi bel- és külvárosi **magánházak-bérházak** adásvétele ügyében forduljon bizalom-
mal a Petrán ügynökséghez, Arad, Piața Avram Iancu (Szabadság-tér 16.)

Protezsált lebujok

veszélyeztetik Arad közbiztonságát

Amit az Erdélyi Élet szerkesztősége előre látott, bekövetkezett. A zugkorcsmák és zugszállodák dorbézolásai véres gyümölcsöt hoztak. Arad kellős közepén, a Szabadságtéren agyonszurtak egy fiatalembert, aki nem tudott ellentállni a bűnös helyek csábításainak és bele keveredett abba a züllött életbe, ami ezekben a zuglokakokban folyik. Mi, akik a multban számtalanszor felemeltük tiltó szavunkat és figyelmeztettük a hatóságokat a veszélyre, most leszögezzük, hogy a *Luțai rezsím díszes uralmához tapad ennek a fiatalembernek kiontott vére*, az elmúlt városi uralom hanyagsága idézte elő azokat az okokat, amelyek miatt Nussbaum Józsefnek meg kellett halnia.

A Luțai rezsím utolsó napjaiban sorra nyitották meg helyiségeiket különféle zugkorcsmák a város közepében, ahol olyan élet folyik, amely még a külvárosokban sem tűrhető.

A nemi kicsapongások, az erkölcstelenség, az alkoholizmus és hamis kártyázás otthonai ezek a lokálok, amelyeknek mielőbbi megszüntetése az új interimár bizottság feladata.

A város egészségügyi bizottsága négy ilyen zugkorcsma bezárását indítványozta. Mi tovább megyünk és a város közbiztonsága és erkölcsi jóléte érdekében az összes lebujok azonnali megszüntetését követeljük.

A mai súlyos helyzetben kétszeres gonddal kell vigyázni a fiatalság erkölcsére és százszoros figyelemmel kell lenni minden olyan körülményre, amely a közbiztonság leromlását idézheti elő. Most nem szabad habozni, nem szabad keztücs kézzel bánni a lelketlen kufárokkal, akik emberhust árulnak és a szegény prostituáltak nyomoruságos keresetén élőködnek. Nem szabad kimélni a hamis kártyások pártfogóit, a tolvajok gyámolítóit, az iszákosság propagálóit. Ezen a téren van szükség erélyre és a szigorúságra. Arad lakossága türelmetlenül várja az interimár bizottság és a rendőrség gyors intézkedését a volt Szabadságtéri és Rácvárosi anomáliák megszüntetésére.

Esernyőt

legolcsóbban a
készítőnél vehet

Transylvania-Ernyőáruház, Fischer Eliz-p. Javításokat és behuzásokat vállalunk.

Néhány ezer leiórt

kergette kényszeregyezsége egy kishitelező a Steinhübel céget

Ismét tönkrement egy évtizedek óta fennálló szolid cég Aradon. Steinhübel Lajos becsületes, törekvő, fiatal kereskedő volt és nem a saját hibájából, hanem a hitelezők, különösen egyik hitelezője türelmetlensége miatt kellett kényszeregyezséget kérnie. Az adóhivatal azután rálicitált az összes hitelezőkre és ötvenezer lei adótartozás fejében elárverezte az egész üzletet. Steinhübel teljesen tönkrement, az őshitelezők pedig súlyosan károsodtak.

A türelmetlenség, amely az államtól kezdve a bankokon keresztül a legutolsó kistökésig az egész gazdasági életben uralkodik, szomorú példát produkált ezuttal megint. A lavina megindítója egyetlen kishitelező volt, akinek nevét nem akarjuk egyelőre kiírni.

Ez a kishitelező ragaszkodott legjobban csekély követeléséhez, a többiek hátrányára akart jogtalan előnyökhöz jutni és romlásba döntötte az ambiciózus kereskedőt, egyuttal megkárosította saját magát és az összes hitelezőket.

Hiszen koncedáljuk azt is, hogy a hitelezőknek is megvannak a maguk szempontjaik és lehetnek okaik a szigorúságra. De a maguk érdekei ellen cselekszenek, ha nem hajlandók engedékenységre a mai súlyos viszonyok közepette. A könyörtelen mentalitás nem válhat általánossá, mert semiféle előnnyel nem jár.

Védelemre szorul a hitelező is, de érdekeiket csak úgy lehet hathatósan megvédeni, ha lélezkethez jut az adós. A gazdasági válságnak egyszer vége lesz és ha dolgozni hagyják a kereskedőt és az iparost, akkor keresztül vergődik a mai krízisen és újra fizetőképes lesz. Azért, hogy valaki néhány ezer leit megmentsen, nem szabad százezreket kockáztatni és egzisztenciákat veszélyeztetni. Minél kevesebb dolgozó tagja van a társadalomnak, annál súlyosabb a teher, amely egyes tagjaira nehezedik. A munka jogát és lehetőségét senkitől sem szabad elvenni, sőt támogatni kell mindenkit, aki dolgozni, termelni és keresni akar.

Helyre kell állítani a bizalmat a kereskedelmi életben és nem szabad félretenni a türelmet senkivel szemben. Levegőt az adósnak, hogy a pénzéhez juthasson a hitelező. Ez a mai gazdasági élet jelszava. (1)

Kül- és belföldi gyógyszerkülönlegességek.

Vojtek gyógyszerár

Isten veled Tóni...

Elment Ő is, a mindenki „Tóni bácsi“-ja, a derüs, mosolygó bohém. Elszólíttatott és elment, itt hagyta azt a kis családot, amely minden örömének, bánatának osztályrészese volt. Akik még vagyunk, egy páran, régi kenye-respajtásai közül, mi megértjük, méltányoljuk és fájlalni tudjuk távozását, mert melegszívű ember, páratlan jóságu kolléga volt, akinek minden gondolata, érzése csak szeretetet, igazságot tudott kisugározni magából. Szerette az életet, szerette az embereket, mindegyiket maga-magáért, fenntartás nélkül, odaadással, hittel, reménnyel és csüggedés nélkül.

Egy ragyogó, fényes nagy mult darabja száll sirba Lits Antal-lal, az az idő, amikor az újságírás nemcsak kenyér, de hivatás is volt, amikor a toll hatalma csak megértés, csak szeretet, csak a közérdek szolgálatában állott. Derüs idők multja ez, amikor bohémvilág volt s az aradi bohémek Lits Antal-ban látták megtestesülve az igazi, érző és megértő újságírót.

Az aradi újságírás nagyhirű multjából tört le egy darab Lits Antal távozásával, mert hogy itt volt köztünk, hogy láttuk és beszéltünk vele: lelkünkbe visszaidézte az aradi magyar sajtó gyönyörűen szép emlékeit, nagyságának, fénykorának eseményeit. S mikor láttuk a letört, beteg, önmagával szinte tehetetlen, nyomorgó Lits Antalt: az újságírósors fájó, örökre vérző sebei, ujultak fel sziveinkben. Vele járt az örvendetes visszaemlékezés, de egyszerűs mind a toll munkásainak szomorú élete és reménytelen jövőjének fájdalma is visszatükröződött élte alkonyában.

S most Te is elmentél, Tóni. Visszatérünk a tintafoltos, kopott íróasztalok mellé, tovább folyik a robot, tovább a harc a napi kenyérért. A tülekedés, a versengés csunya, sivatár lármaájában eszünkbe fogsz jutni Te, akik derűdel, meleg sziveddel vigaszt adtál nekünk s fájdalmas figyelmeztető-ország is maradsz előttünk, hogy minek e harc, minek az egymást őrlő önzés, mikor mindnyájunk sorsa egyforma szürke és reménytelen, olyan, mint a Tied volt, aki csak életed utolsó napjaiban a kórágó hófehér párnái között kaptál újra vissza egy kis szeretetet, egy kis melegséget, amelyből öt évtizeden keresztül annyit adtál mindenkinek, aki csak ismert, aki csak közeledben volt. Így volt — s nincs tovább!

—di—

Olcsó jó és szép bundák mérték után, a legújabb modellek szerint

NEULÄNDER E.

szücsnél, Fischer Eliz-palota. Szörmék legolcsóbb beszerzési forrása. CONSUM R.-T. TAGJA.

Egy aradi bélyegkereskedő

a földkerekség legnagyobb bélyegpiacáról —
A legállandóbb érték a levélbélyeg

Fischer Sándor aradi bélyegkereskedő, aki egyik leg-számottevőbb irányítója a romániai bélyegkereskedelemnek, állandó összeköttetésben áll a világ minden jelentékeny bélyegpiacával. Ilyenformán természetes, hogy a különféle politikai, közgazdasági és kulturális eseményeknek alapos ismerője, szakmájában pedig elismert hozzáértő.

Az „Erdélyi Élet“ munkatársa beszélgetést folytatott a közismert bélyegkereskedővel, aki többek között a jelenleg legérdekesebb és legaktuálisabb bélyegpiacról — a londoniról a következőket mondotta:

— Az angol szigetország fővárosának számos jelentős érdekességén kívül bizonyos nemzetközi viszonylatban Londonnak még egy más fontos szerep jutott osztályrészül. London ugyanis a földkerekség legnagyobb bélyegpiaca, valóságos központja a filatelistáknak, ahol évről-évre gyakran fordulnak meg a nemzetközi bélyegkereskedelem vezető egyéniségei és a világ nagy bélyeggyűjtői, akik között előkelőség szempontjából kétségkívül az első helyet maga a brit világbirodalom ura, V. György király tölt be.

— A londoni filatelisták az angol-szász temperamentum ismert hűvös közönbössége ellenére mostanában szinte rendkívülinek mondható érdeklődéssel és izgalommal fogadták Rudolf S. Harmer, az európai hírhű svéd bélyeggyűjtő látogatását, aki vásárlási körútra indult az angol fővárosban. Magától értetődik, hogy Harmer látogatása anyagi szempontból is érthető módon érdekelte az angol bélyegkereskedőket, mert a dús gazdag svéd mügyűjtő páratlan bőkezűséggel gyakran fejedelmi vagyonnak beillő összegeket fizet egy-nagy jelentőségű exotikumért vagy ritkaságért.

— Minket, filatelistákat a legkevésbé sem érintett a középeurópai általános válság — mondotta Fischer. — Köztudomásu, hogy különböző értékek általános csökkenésétől különösképpen egyedül a bélyegpiac ritkaságai mentesültek. Mialatt ugyanis a különböző műtárgyak, régiségek és csecsebecsék értéke jóformán állandóan ingadozott és csökkenő tendenciát mutatott — bármily paradoxnak is hangozzék — a bélyegyek jóformán kivétel nélkül megőrizték állandó forgalmi értéküket. Nem túlzás, ha azt állítom, hogy a bélyegritkaságok értéke még az ékszereknél is állandóbb és csak az Old Bond Street bélyegpiacának forgalmára kell rámutatnom, amely évenként testvérek között is megha'adja a százmillió frankot. A filatelisták tehát nem panaszkodhatnak. Soha kitünőbb üzleteket nem köthetnek, mint éppen most, amikor számtalan európai és tengerentuli állam jóformán évről-évre szaporítja bélyegkiadásainak számát és rengeteg új sorozattal kelti fel a nagyközönség érdeklődését.

— Harmer a mult évi berlini filatelista világkiállítás alkalmával példátlan sikert aratott az egész világon egyedülálló bélyegritkaságaival, amelyeknek értéke, szakértők szerint felbecsülhetetlen. Harmer tulajdonában vannak többek között azok a vörösrézlemezek, amelyeken művészies metszetekben vannak megörökítve a világ legelső bélyegeinek, az ugynevezett „Kék Mauritius“ bélyegek kliséi. A Viktória királyné fiatalkori képmását ábrázoló kékszinű, egy pennys bélyegek a Szent Móric-szigetek postaigazgatóságának kiadásában kerültek forgalomba a mult század negyvenes éveiben.

— Tekintettel arra, hogy csak nagyon kevészámú bélyegeket bocsájtottak ki és azok legnagyobb része is elkallódott, a föld kerekészen alig 3—4 példányban található a „Kék Mauritius“ levélbélyeg és a hihetetlen értékű műkincseket muzeális darabokként őrzik a Britis Muzeum, az angol király, a Rotschild-testvérek és Artur Hind amerikai milliárdos magángyűjteményeiben. A bélyegek eredeti kliséi azonban Harmer tulajdonában vannak, aki eddig úgy az angol király, mind a Rotschild-csoport vételajánlatait elutasította, bár úgy az uralkodó, mint a világhírű bankcég főnökei mesébe illő összegeket kínáltak az ősrégi kliséért. Komoly vételajánlatot tett ezenkívül még Fuad, Egyiptom királya is, valamint André Citroen, az ismert nevű párisi automobil király, de Harmer egyelőre nem hajlandó megválni roppant értékű kincseitől.

Fischer egyékbént még néhány érdekes megjegyzést tett a piacra kerülő ritkaságok forgalmi értékére vonatkozóan. Ezek szerint akadnak ritkaságok, amelyek értéke meghaladja az egymillió frankot. A legdrágább bélyeg egyébként, amelyet Harmer adott el, a britt Huyana tartomány, egy négy pences lilaszinű bélyege volt, amely mindössze egyetlen kiadásban jelent meg és amelynek egyetlen példányáért Artur Hind egymillió és 640 frankot fizetett. Ez volt a legnagyobb ár, amelyet valaha fizettek bélyegért, bár igen sok ritkaságért sikerült egymillió frankon felüli vételárakat elérni.

Vezérképviselet és
biz. lerakat:

Hirschmann

ARAD,
Str. Gheorghe
Lazar No. 17.

Hölgyeim és uraim,

— heti hireinket közöljük

— Korom Pál aradi származásu nagybányai minorita házfőnököt Kézdivásárhelyre való áthelyezése alkalmából tisztelői és barátai szeretetteljes ünnepség heretében bucsuztatták. A mintegy hatvan tagu banketten számosan méltatták a távozó házfőnök érdemeit, aki valóban, minden tekintetben, hivatása magaslátán állott. Kedves, előzékeny, népszerű férfiú Korom Pál, — áthelyezését végtelenül sajnálja Nagybánya közönsége.

— *Más.* A budapesti Vigszínház alaposan felkészül Hunyady Sándor újabb darabjára, egy Alföldön játszó bétárdráma bemutatására. Nagy csapás a szerzőre és a színházra nézve egyaránt Hegedüs Gyula halála. A darab főszerepe, mintha egyenesen az ő számára készült volna, őt igen nehéz pótolni. A színház egész személyzetét mozgósítja a darab, szóhoz jut benne az egész gárda: Gombaszögi Frida, Somlai Arthur, Törzs Jenő, Hagymási Miklós és az epizódisták egész sora.

— *Más.* Nádor József kitünő magyar népdalköltő „Magyar Nóta” címen két kötetben megjelentette költeményeinek gyűjteményét, mely komoly figyelmet váltott ki a sajtó kritikusaiból. A szívhez szóló magyar nótákat állandóan műsoron tartja a budapesti stúdió.

— *Más.* Fájdalommal kell jelentenünk, hogy Arad interimár bizottsága belefáradt a Luțai-rezsim működésének felülvizsgálatába. A város közönsége több energiát és ambíciót remélt a kimerült városatyáktól.

— *Más.* Aradiak körében bizonyára osztatlan örömet kelt, hogy a Nagyváradon Visóvölgyi Erdőipar rt. cég alatt alapított vállalat ügyvezető igazgatójának Márkus Tibort hívták meg, aki a háboru előtti években az aradi Patria rt. szakmai körökben nagyrabecsült főtisztviselője volt. Márkus Tibor sógora Várnai Jenőnek, az Aradról Budapestre repatriált színművésznek.

— *Más.* A Luțai-féle nyolcszázezer leies luxusautó helyett fontosabb lett volna egy mentőautó beszerzése, — ez mindenestre jobban kifizetődött volna — legalább is a város közönségének.

— *Más.* Az Erdelyi Élet közismert tehetségével bejósolta a Credit korai kimulását. Megbízható forrásból nyert értesülésünk szerint a megmaradt igazgatóság végleg elhatározta a likvidálást. Emlékét kegyelettel megőrzik a hitelezők és az adósok. Legyen csendes a felszámolás.

— *Más.* Nem vagyunk ehhez hozzászokva. — Ezen a héten a Luțai-rezsimből senkisémet adott tanácsot Radu Cornél dr. interimár-elnöknek.

— *Más.* A Janovics-társulat fuvós tagjai helyébe szívós tagok kerestetnek, akik a gázsi redukciót elbirják.

— *Más.* Szokatlan jelenségre figyelnek fel mostanában az aradi pénzügyigazgatóságon. Nap-nap után számosan jelentkeznek, akik hajlandók lennének dupla kereseti adót fizetni egyszeri kereset ellenében.

— *Más.* Ketten beszélnek a Városi kávéházban: Mi az, talán csak nincs nálad valami baj? — Miért lenne baj? — Mert olyan derüs arccal járkálsz, hogy azt hittem megbolondultál.

— *Más.* Egy őspotyajegyessel ujságolják, hogy Janovics korlátozza a tiszteletjegyeket és legfeljebb kedvezményekre hajlandó. Dühösen felkiáltott: „Színházjegyért pénzt? Nicht geschenkt! . . .

— *Más.* A Janovics-társulat tagjainak a fizetésredukció óta nincs valami nagy hangjuk. — Ahogy mi kinézünk az idei szezonban! . . .

— *Más.* Egy aradi uricsaládnál megoldották a fegyverkezési moratórium problémáját. A családban nemrég eljegyzést tartottak, de az esküvőt bizonytalan időre elhalasztották.

— *Más.* A vasuti balesetek ugylátszik Romániában már napirenden vannak. — A Cfr. igazgatósága közölte a sajtóval, hogy deficitje egye banival sem csökkent, — sőt! . . .

— *Más.* E héten néhány száz előfizetők érdeklődött szerkesztőségünkben, hogy kihúzták-e kolozsvári mentő-sorsjegyeiket? Helyszüke miatt valamennyivel itt közöljük, hogy egyikét sem húzták ki. Megelőzzük egyidejűleg azokat is, akik a jövő héten zsidókórház sorsjegyeiket illetőleg érdeklődnének. Ezeket sem húzzák ki.

— *Más.* Most derült ki, hogy a Luțai-rezsim gyászos emlékü statisztái állítólag telefonokat szereltettek fel lakásukon, mert a városházán nem volt semmibe beleszólásuk.

— *Más.* A napisajtó humor-rovatából: — Mondd csak, kis fiam, mennyi kilencnek a fele? (A poént helyszüke miatt a jövő számunkban közöljük).

— *Más.* Egy áldott rossz szívéből közismert aradi bankár mondja a Lloydban: — Nem szabad panaszkodni, amink 1914 óta van, az mind tiszta haszon . . .

— *Más.* Az elmúlt héten megint elsöpört néhány kereskedőt Aradon a gazdasági orkán. Felsőhajt egy főtéri kereskedő: Te jó isten, hát a Nuszbaum is tönkre jött? . . .

— *Más.* Egy közismert aradi ur annyira elhidegült barátjától, hogy kénytelen volt feleségül venni.

— *Más.* Radu Cornel dr. interimár elnök kijelentette, hogy nálunk soha gyermekparalízis nem volt. — egy kis közönséges felnőtt-paralízisen kívül nincsen semmi baj.

Hölgyeim és uraim . . . heti hireink közlését befejeztük.

Speaker.

Villanyszerelés, kerékpár stb. javítása E. Návrády
villanyszerelő és műszerész Arad, str. Bratianu 3. (Weitzer-u.

Hollywood-i kulisszatitkok

Írta: Wiethake-Müller Gertrud

Copyright by Erdélyi Élet and Paramount Public Corporation New-York

Pszé, ne adják tovább, Hölgyeim, de ma olyan dolgot beszélhetek el, amely mindnyájukat érdekelni fogja. A Paramount hollywoodi műtermében a minap egy meredek lépcsőt fedeztem fel, amely minden asszony számára a menyországba

vezető utat jelentheti, mert ez a lépcső a Paramount filmgyárak divatszalonjába vezet.

Csak jöjjenek utánam, de lábujhegyen, nehogy a „jó barátónő” meghallja. Itt vagyunk. A legfelső lépcsőn egy jókedvű, szélesvállú ur fogad bennünket: Travis Banton, a Paramount divatdiktátora. Átvezet bennünket egy raktáron, amely tele van bájos női cipőkkel, majd szekrények előtt, amelyekben leheletkönnyű csipkék és vásznak vannak. A magánirodájába jutunk.

Széles vállak és kiegyensúlyozott jellem elsőrendű kellékei egy ilyen hollywoodi filmjelmez diktátornak. Ezt még az asszo-

nyok is elismerhetik egy gyöngé, őszinte pillanatukban, de még sokkal inkább a férfiek, ha sóhajtva hazaérkeznek egy bevásárló körutról a feleségükkel.

Banton sok mindent látott és hallott 12 éves működése alatt. Ő öltöztette a film leghíresebb asszonyait Mary Pickfordtól Clara Bowig, Pola Negritől Nancy Carollig, Colleen Mooretól Kay Francisig.

Kay Francis,
a Paramount csodaszép művésznője

A legkülönfélébb temperamentumu asszonyokkal való érintkezés közepette Bantonnak elég alkalma volt hálát adni szerencsés csillagzatának, amely megáldotta avval a tehetséggel, hogy annyi megértéssel tud bánni a nőkkel.

Banton beismeri, hogy a filmváros szépasszonyai közül Clara Bow a legtemperamentumosabb. Clara minden más asszonynál jobban gondol arra, hogy munkája, amely magában véve is már eléggé változatos, sohase legyen monoton. Amint ez a vidám kislány megjelenik a jelmezosztályon, forrongásba hoz mindenkit a disztriktől kezdve az utolsó tanulólányig, dacára annak, hogy ebben az osztályban mindig nagyüzem uralkodik. De

Clara Bow utódai

Sylvia Sidney (balról) és Peggy Shannon, a Paramount kiváló sztárjai

az édes Clarának megvan az a sajátsága, hogyha ideges is a próbálás közben, mert sohasem tud olyan sokáig nyugodtan állni, amíg a szabónő beigazítja az ujjakat, vagy egyenesre tüzi a ruhát, akkor is kedves marad — ismeri be Banton. Egyébként — mondja tovább — Clara Bow az egyetlen filmszínésznő Hollywoodban, aki majdnem semmit sem ad a ruhára. Ő inkább azon a nézetten van, hogy a ruhák csak arravalók, hogy idegesítsék az embert. Banton 12 éves működése alatt legalább 50 ezer kabátot, ruhát és kosztümöt tervezett. Miután ezeket a ruhadarabokat filmekben használták, amelyeknek cselekménye különféle részein a földnek és minden elképzelhető korszakban játszódik, az ő tudása páratlan ezen a téren. Néha azonban előfordul, hogy nem tudja pontosan, milyen fejdísz hord például egy nevelőnő Afganisztánban. Ha ilyen esetben még hatalmas képgyűjteménye sem segíti ki, akkor az illető ország Paramount fiókjához fordul avval a kéréssel, hogy egynéhány nevelőnőt fényképezzenek le és a képeket postafordultával küldjék Hollywoodba. Így azután Banton mindig kezeskedhet jelmezei valóságáráról.

Bantonnak a feladata az is, hogy a ruhákhoz illő cipőket és harisnyákat is beszerezze és számítása szerint vett is már kb. harmincezer pár női cipőt és vagy hatvanezer pár női harisnyát a Paramount részére. A cipők sok gondot okoznak neki, mert a legtöbb színésznő a cipőkben sokkal válogatosabb, mint a ruhákban. Annyi különféle sarok, alak, szín és csat van, ezenkívül olyan nagy választék van bőrökben és szövetekben, hogy a cipőbeszerzés a legnehezebb feladatok egyike.

Bantonnak pedig sok cipőre van szüksége. Egyedül a „Pa-

ramount paradé" görljeinek és fényes sztáregyüttesének, ami a legtökéletesebb valami volt Hollywoodban, 240 pár cipőt kellett vennie.

Nancy Caroll, Clara Bow, Lilyan Tashman és filmtestvéreik rendszeren hat pár cipőt használnak egy-egy filmben, vagyis fejenként 30—48 párt évente. Így könnyen érthető, hogy hamarosan-összegyült egy egész cipőraktár a használt cipőkből. A Paramount cipőraktárában több mint ötezer pár női cipőt őriznek minden eshetőségre készen.

Női harisnyát is sokat használnak. Banton minden pár cipőre két pár harisnyát számít. Csak Clara Bow használ többet. Szelességében nem elégszik meg avval, hogy a felvevőgép előtt megjelenjék. Sokszor találkozik vele az ember a műtermek eldugott sarkaiban, ahol felfedező utakon jár, miközben persze nem egyszer előfordul, hogy harisnyája fennakad valamiben. Ezért az ő részére Banton mindig kétszerannyi harisnyát szerez be, mint más sztárnak.

A hollywoodi nagy filmgyáraknál az a szokás, hogy minden szerződött színésznőjüket ellátják jelmezzel a filmjeik részére. Akiket csak egy napra, vagy egy szerepre szerződttetnek, kötelesek saját ruhatárukat használni. Ezeknek a filmszínésznőknek rendszeren van egy arany, ezüst, fekete és fehér cipőjük. Ezenkívül fel kell mutatniok egy délutáni ruhát nagy kalappal, lovaglókosztümöt, világos és sötét uccai ruhát, fürdőruhát köpennyel és egy estélyi ruhát köpennyel. Ilyen ruhatár teljesen elegendő egyszerű műtermi szerződéshez.

Ami azután a jelmezosztály előkészületeit illeti egy filmre, egyik film annyi munkát ad, mint a másik. Amint a dramaturgiai osztály kiadja a kéziratot, a jelmezosztály is kap egy példányt belőle. Ekkor Banton összeül egyik munkatársával és feljegyez minden ruhadarabot, amit a filmben használnak, hogy ki viseli, melyik évben játszódik a film és a nap melyik órájában viseli a művésznő az előirt ruhadarabot. Ezt a jegyzéket „jelmezlapnak” nevezik.

A kidolgozott jelmezlapot adják át a rajzolóknak, akik minden ruhadarabról egy vízfesték vázlatot készítenek. Ezeket a vázlatokat Banton az első jelmez értekezleten előterjeszti a főszereplőknek, a rendezőnek, az operatőrnek, sőt néha magának a szerzőnek is. Ezen az értekezleten minden vázlatot megbeszélnek és vagy elfogadják, vagy elutasítják. Ezután Banton költségjegyzéket készít és ezt a vázlatokkal együtt előterjeszti a különféle igazgatóknak, akik véleményüket nyilvánítják a költségek nagyságáról. Csak miután ebben a fontos kérdésben megegyezés jött létre, akkor adják ki a vázlatokat a varrodák előmunkásnőinek, ahol kezdetét veszi az igazi munka.

Néhány nap mulva a vázlatokból ruhák lesznek és megkezdődnek a próbák. Clara Bow, Nancy Caroll, Fay Wray és a többi ismert nevű filmszínésznők ekkor felmásznak a meredek lépcsőn, amelyik Banton osztályába vezet, ahol órák hosszat nyugodtan kell állniok, amíg az új film minden ruháját, kabátját stb. szép sorban felpróbálják.

Sokszor az is előfordul, hogy amikor az összes ruhák elkészültek, megváltoztatják a kéziratot. Ekkor a jelmezosztály lázas munkába kezd, hogy a felvételben ne legyen fennakadás, mert az idő pénz. Time is money!

Egyik legutóbbi filmjében Nancy Carollnak könnyű selyemruhában kellett volna megjelennie. A rendezőnek hirtelen új ötlete támadt. A jelenetet, amely eredetileg az esti órákban játszódott, a változás szerint délelőttre tették át. Reggel 9 órakor értesítették Bantont a változásról és fél tizenkettőkor Caroll kisasszony már új ruhában jelent meg a felvevőgép előtt.

R E R I

Irta: *Schidlef Gusztáv*

A „Tabu“ című afrikai film főszereplőjét, akit legközelebb a mi moziközönségünk is megismer, a newyorki Ziegfeld revü szerződtette.

Kis afrikai lány, hogy tehetted ezt?

Napjaid fényben és boldogságban teltek. A végtelen tenger kékje tárult ragyogó szemeid elé, minden sugárzott, minden szép volt. Virágokat tüztél a hajadba. Ha kedved támadt, nájjá változtál és karcsu, kemény lánytestedet bemerítetted a barátságos óceánba.

Kis Reri, te voltál a legszebb azon a távoli szigeten, melynek melódikusan hangzó neve, Bora-Bora, apró betűkkel van rányomva a Csendes Óceán tarka térképére. Gombostüfej nagyságu pont ezen a térképen a te hazád. Nem is hallottál ott vasutakról és autókról, adóról és munkanélküliségről, színházról és moziról. A misszionárustól megtanultál egy kicsit írni és olvasni, megtudtad magadat értetni franciául, mert az a gombostüfej nagyságu pont a térképen a francia fennhatóság alatt áll. Mit törődöttél te evvel? Paradicsomban laktál, játék volt a munkád, gondnélküli a szerelmed, az életed alvás és evés, tánc és zene.

Míg egyszer csak idegenek jöttek a Bora-Bora szigetre. Barátaid és te is vendégszeretettel fogadtátok őket. Lassan-lassan megtudtátok, mi vezette őket hozzátok. Azért jöttek Tahitiba, hogy filmet vegyenek fel, hónapok óta kószáltak a tengeren, több szigeten kikötöttek és szereplőket kerestek a film részére. Murnau és Flaherty volt a nevük.

Te nem tudtad mi az a film, Te nem tudtad, ki az a színész. Miért is tudtad volna? Talán meséltek neked néha egy csodavárosról, melynek Papeete a neve és Tahiti nagy szigetén fekszik, ahol sok csodás és különös látnivaló akad. De te nem éreztél vágyat, hogy ezt a várost meglásd. Két és fél napig kellett volna Papeete-be utaznod, amely a valóságban csak egy háromezer lakósu kis városka és töled idegen kultúrával van megszállva.

Nagy napja volt életednek. Az idegen emberek kikeresték közületek a legszebb lányt. Kis Reri, te lettél Bora-Bora szépségkirálynője. Biztosan büszke is voltál rá. Azután megtanultad, mi az filmezni, megtanultad, hogy felvevőgép van, amely előtt

mosolyogni és sirni, táncolni és szenvedni lehet. Játzótársaid egyike, Matahi, erős és szép, mint egy ifju isten, lett a szerelmesed a játékban, amelyet az idegen emberek kigondoltak és amelyben sok barátod játszott még.

Az idegen férfiak egy évig maradtak köztetek. Az egyik Flaherty legtöbbször Papeete-ben volt, ahol a film technikai munkálataival foglalkozott. Te nem értettél ehhez és közömbös is volt előtted. Neked örömet okozott a játék, amelyet a másik, Murnau diktált és harmadik, Floyd Crosbie, különös gépjével lefényképezett.

Amikor elkészültek munkájukkal, tudták, hogy olyan filmet vettek fel, amely a szépség szimfóniájává válik. Az idegen emberek elhagyták a szigeteket. Biztosak voltak benne, hogy te sohasem fogod látni azt a filmet, hogy a te ragyogó, öntudatlan és egyszerű életed tovább folyik megszokott keretei között. Azt hitték, hogy te, a Tabu hősnője, hamar elfelejted majd, ami történt és amit úgysem értettél meg.

Másképpen történt. Te elhagytad boldog szülőföldedet és elutaztál, nagyon messzire, idegen országba, egy olyan városba, ahol égiszerű házak vannak, ahol autó és telefon, színház és mozi, éhség, gond és durvaság tanyáz. Sok idegen ember előtt fogsz táncolni és énekelni, akik tapsolnak neked, elkényeztetnek és boldogtalanná tesznek.

Kis afrikai lány, hogy tehetted ezt?

Áraim Önt is meggyőzik

LEGNAGYOBB VALASZTÉK

ÁRJEGYZÉK:

Legujabb női divat kelmék		Férfi kabát s z ö v e t e k		Férfi öltöny s z ö v e t e k	
1 méter	Lei	1 méter	Lei	1 méter	Lei
1	200	1	190	1	190
1	250	1	230	1	210
1	310	1	280	1	230
1	350	1	350	1	300
1	440	1	380	1	400
1	520	1	470	1	450
1	620	1	540	1	520
1	660	1	610	1	650

I. SCHUTZ posztóáruház

ARAD, Str. Eminescu 2. a. Városi kávéházzal szemben

TELEFON 516.

Kérem tekintse meg kirakataimat

— JÉGELŐFIZETÉSEKET felvesz Reusz Sándor-cég jéggyára, Bul. Reg. Ferdinand 33. Telefon. 141.

AZ ARADVÁROSI MOZIK

ELŐZETES JELENTÉSE

Az ezred réme

A közönség ma a moziban nevetni akar. Azok a dolgok, amiken még nevetni lehet, nagyon szűken vannak. Nem lehet minden estére vidéki nagybácsikat és családi háborukat felvonultatni, néha más környezetet is kell.

Nóti Károly és Lühge B. E. nagyon ügyesen a kaszárnya világát választották erre a célra. A katonai környezet hálás téma minden vígjáték-író és rendező kezében. Olyan helyzeteket, fordulatokat és hatásokat tesz lehetővé, amelyek más tárgyakkal hiányzanak. Az is tény, hogy ma a közönség még jobban mulat a katonai filmekben, mint a háboru előtt, amikor még a katonaság valami ellenszenves dolog volt.

Viszont egészen ártatlan mulatság egy ujonc ügyetlenségein nevetni, amelyek miatt ez tényleg az egész garnizon réme lesz, a gyalogságtól átteszik a lovassághoz és innen újra vissza, mert minden feljebbvalóját a méreg eszi vele. Ezen a filmen mindenkinek nevetni kell. Talán még inkább, mint egy Chaplin filmen.

A főszerepet Felix Bressart játssza és szenzációs sikert könyvelhet el. Bressart bámulatos ebben a szerepben. Azt a magatartást, amelyet feljebbvalóival szemben tanusít, senki sem tudná utánozni. Ahogyan elsvindlizi a köszönést, ahogy átvesz egy levelet, ahogy ellopja a fenség almáit, az páratlan. Kívülre jöttek még Lucie Englisch (Tamara Desni, de legkiválóbb Sandrock Adél, aki egy haragos hercegnőt játszik, aki nagybőgőzik, almát tenyész és az elmúlt szép napokért rajong, aki szinte elolvad, ha szerelmi ügyeket intézhet el. A magyar szerző filmje a legnagyobb sikert aratta külföldön a most induló szezonban.

A nőstény ördög

A hangos filmgyártásnak egészen speciális terméke kerül szeptember utolsó napján bemutatóra a Select mozgóban. Az izgalmasan pergő cselekmény, az abszolút nőiesség proto típusát vetíti a közönség elé. Kai Johnson, Reginald Denny, Lilian Roth és Roland Young kezébe került ennek a csodálatos hatású hangosképnek a sorsa. Az egész ensemble úgy hangzati, mint játékvonatkozásban abszolút művészi színvonalon állót produkált.

Dolly karriert csinál

Molnár Ferenc vígjáték-dialógusainak finomságait közelíti meg ez az operettnek elkeresztelt hangosfilm, amely október 6-án kerül a Select mozgó műsorára. Dolly Haas, a kiváló Ufa-filmsztár kapta a főszerepet, aki temperamentumosan intelligens, megkapó bevett, modorával oroszlánként küzdött ki magának a bájos filmoperette sikeréből. Kurt Gron és Theo Lingen illeszkednek be az együttesbe, amely az Ufa produkeciói között a legelső helyen áll

Az erdészlány

Friedrich Zelnek világsikert aratott operettjének ez a hangosfilm változata minden tekintetben tökéletesen varázsolja elő József császár szerelmének romantikáját. Valami végtelen báj, megnyugtató kedvesség vonul végig a hangosfilmen, amelyet olyan pazar, korhű kiállításban kap meg a közönség, amellyel világvárosi színházak hiába próbálkoztak. A darab mesenövésében diszes helyet foglaló Mozart szerepét Paul Rieliter, az udvari kétszítító szerepét pedig Halmay Tibor játsszák szinte utólérhetetlen közvetlenséggel.

Az én aranyos kis barátnőm

című hangosfilm nyitja meg a Select mozgó október havi műsorát. Megkapóan kedves a meseszövése ennek a képnek, amelynek cselekménye egy fogorvos szívének meghódítása körül mozog. A bájos Anny Ondra ez alkalommal ismét teljesen latba vetette briliáns egyéniségét a film sikere érdekében. Méltó partnerei Felix Bressord és Siegfried Arno.

Anna Christie

A ragyogó Greta Garbo hosszú némaság után ebben a filmben szól először közönségéhez. Metro-Goldwynék nagy áldozatokkal hozták piacra az „Anna Christie“-t, amelynek minden egyes jelenete precíz rendezői munka. Londonban és Európa más metropolisáiban hónapokon keresztül tomboló siker mellett pergett le a film, amely október 9-én kerül bemutatásra a Central mozgóban.

Alakit a feleségem . . .

— Tehát ismét — szólt a férj ernyedten — ismét itt van Virozskáné, a varrónő.

— Képzeld . . .

— Több, mint képzelet: valóság. Sőt az előbb szóba is elegyedtem vele, ugyanis felszólított, hagyjam abba a munkámat, keljek fel, mert az a gyanuja, hogy ráültem a cantira. Márminthogy a centinéterre. És nohabár nem ültem a cantin, szó-szót követve, odanyilatkozott Virozskáné, hogy a hét végéig fog szerencsétetni bennünket.

— Na és most mit akar ezzel kijelenteni?

— Kijelenteni semmit. Csak csupán felvetni egy tiszteletteljes és kíváncsiságszomjas kérdést: mi a ménkűt fog itt csinálni egy teljes hétig Virozskáné, amikor az új kosztümöt maga már vigan hordja?

— Alakit.

— Mit alakít? Hiszen tavalyban hat őszi ruha készült, ehhez jött idén két új kérdezem, mit kell alakítani, ha kilenc jó ruhája van?

— Jaj de kukuci-mukuci maga. Hát csak nem képzeli, hogy a tavalyi ruhákat fel lehet úgy venni, ahogy voltak?

— Pardon, tavaly nem ezt mondta. Tavaly azt mondta, hogy na, érdemes volt drága, finom anyagot venni, mert ezek örökös darabok. És még hozzá is tette, amikor kisajtoltam a pénzt — most egy jó időre el vagyok látva őszi ruhával. És most mit látnak a szemeim? Megint itt buzgólkodik Virozskáné, a ruhaidomárnő, aminek az lesz a vége, hogy elfuserálja a tavalyi ruhákat, az ittléte belekerül napi kétszáz leibe, egy álló hétig felsált eszünk, mert az neki a gyöngéje, amitől, ugy egész mellékesen, én a fára tudnék mászni, aztán maga az elfuserált ruhákat látva, migrén port szed . . .

— Maguk, férfiak, mindig elvetik a sulykot. Azt hiszik, hogy egy ruhát rogyásig lehet hordani és a divat smafu.

— Vártam, hogy ezt mondja. Ha pedig a divat nem smafu, akkor minek kell egyszerre annyi ruha? Csináltasson mindig csak annyit, hogy állandóan divatos lehessen.

— Ez az. Megérkeztünk a témához. Szóval, járjak egy ruhában, esetleg, mint a Csicsóné a leányaival, konzorciumban hordják egy ruhát. Persze, ez kellene maguknak, férjeknek.

— Bocsánat, van átmenet is a Csicsónérendszer és a kilenc ruha között. Végére is az ember nem győzi . . .

— Na, mi az, kérem Virozskáné?

— Ha a nagyságos ur szives lenne . . .

— Ej, csak nem akarja rajta próbálni a ruhámat?

— A világerért sem. De azt hiszem, mégis csak ő ül a cantin, mert azóta se találom . . .

u—

Vidám riport egy fogorvosi rendelésről

Azt hiszem, Hölgyeim és Uraim, Önök nem is sejtik, milyen fontos dolog az nekem, hogy a fogorvosom ilyen aranyoskedvű fickó.

Hiszen jó, jó, közben a mesterségét is érti, de ez számomra korántse bir olyan fontossággal, mint az a szinte csattanó jókedv, amely ebből a Jancsi gyerekből, ebből az én fogorvosomból csak úgy árad. Azért mondom, hogy árad, mert nemcsak a műtő-szobáját tölti be fájdalomcsillapító varázsával, hanem kiszármazik még az előszobájába is, amit onnan tudok, hogy nem egyszer előfordult már velem, hogy odahaza még borzasztó fájdalmakat éreztem, sőt ezek a kinok még az autobuszon se mutatták semmi nyomát az enyhülésnek, de abban a pillanatban, amint az ő előszobájába beléptem, úgy eltűntek, mintha csak elválták volna őket.

Na persze, ilyenkor aztán soha nem is mentem be hozzá, hanem rögtön az előszobában szépen sarkon fordultam és hazatértem, csak akkor szánva rá magam fogorvosbarátom újabb meglátogatására, amidőn már késő volt és ki kellett a dolgot huzni, na, ilyen jókedvű, vidám fickó ez a Jancsi.

Legutóbb azonban mégis csak kénytelen voltam elmenni hozzá, mert kiesett. Kiesett az a dolog, nem akarom leírni, hogy honnan és mi, mert az ilyesmi nem olyan nagyon gusztusos, elég az hozzá, hogy egy olyan kis ércdarabról van szó, az ember harap egyet és akkor utána olyan csodálkozva bámul bele a levegőbe, hogy nini, mi lehet az a furcsa, kemény izé az ember szájában, csak nem esett ki?

Pedig igenis kiesett.

Na, elég az hozzá, hogy elmentem a fogorvosomhoz és aszondom neki:

— Képzeld, Jancsikám, kiesett . . .

— Kiesett? — kérdi ő vidáman. — Az jó, az nagyon jó, — teszi hozzá mosolyogva.

— Hogyhogy jó? — kérdem komoran, de csodálkozva.

— Neked talán nem jó — mondja erre — de nekem jó.

Nahát ilyen jókedélyű, vidám ember, mit tetszik szólni?

Én azonban pillanatnyilag nem voltam olyan vidám hangulatban, mint ő és úgy éreztem, hogy feltétlenül el kell mondanom neki, hogy hogyan esett ki az a dolog, hiszen tudni méltóztatik ugyebár, hogy minden ilyen kiesésnek bizonyos története van és az ember ilyenkor úgy érzi, hogy ezt a történetet az emberiséggel közölni mulhatatlanul fontos kötelessége. Na, elég az hozzá, hogy elakartam mesélni az egészet, de ő nem hagyta végigmondani, hanem már le is nyomott abba a nyomorult sülyeszethető karosszékebe és rámosolygott.

— Megállj öregem, majd elébb megnézzük. A mesédélután majd azután fogom kérni.

Nahát ilyen kedves, vidám ember, azt mondja, hogy mesedélután.

És habozás nélkül elkezd turkálni mindenféle tükrök, piszkálók és fogok között és közben dudorászik. Azt dudorássza, hogy jaj, de ravasz dolog ez a tavasz. Amíg az emberen a rettegés veritéke ütközik és már előre görcsösen fogja a karosszék támláját, azalatt ő tavaszról dudorászik, nahát ilyen kedves, áldott jókedélyű ember, az Isten tartsa meg azt az aranykedélyit. Neki.

Aztán akkor megkérdeztem, hogy aszondom:

— Remélem, vissza lehet azt az izét ragasztani?

— Mig az ember él, remélni meg nem szünik — citálta erre a költőt vidáman.

— Hát nem? — kérdem óvatosan.

— Na találd ki — mondja ő vidoran és elővette a furót. Mit mondjak, kitaláltam.

És abban a pillanatban, amidőn kitaláltam, már el is kezdte a furást. Amit újfent nem kellene elmondanom, hiszen ez se olyan nagyon gusztusos dolog, ámbár lehet, hogy van olyik ember, aki szereti, én részemről utálok, de mégis csak muszáj emlitenem, mert pontosan a furás ideje alatt kezdett el a Jancsi gyerek fütyörészni. A Lakmé című operából fütyörészte vidoran a Csengetyüáriát és bizonyára elfütyülte volna még a Kacagódalt is a Denevérből, azonban akkorra már kész lett a furat.

Ekkor én óvatos érdeklődéssel tettem rá a nyelvemet a belémnyájt nyílásra, megdöbhentem eszmélve rá annak méretére, mert az igazat megvallva, soha nem reméitem volna, hogy az egész fejemben van annyi hely, mint amennyit abba az egy fogba belelirtak.

— Hát ilyen nagyra kellett csinálni ezt az izét? — dadogtam.

— Nagy? Ez is nagy? Hát akkor mit szóljanak az Alpések, akikbe belefurták a Simplon-alagutat? — mondta Jancsi barátom, mert ilyen humora van, hát mit tetszik szólni, ilyen fickólegény az, bizony.

És ettől fogva a vidám események halmaza kezdte követni egymást.

Először is kijelentette, hogy nehogy azt higgyem, hogy ide elég egy tömés, mert erre bizony korona kell és két heti kezelés. Közben azonban elmondott egy skót-viccet.

Aztán azt is közölte velem, hogy nehogy azt higgyem, hogy a többi fogaim jók, mert idenéznek, hopp! Vidáman rákoccintott az egyikre, mire én felordítottam, hogy fáj, mire ő kedélyesen a vállamra veregetett, hogy aszondja: nekem mondd, tanárnak?

Majd rendkívül kedves mosollyal keltett bennem reményt az irányban is, hogy van ám még egy másik kis bibi is, egyelőre még nem érzékeny, de az könnyen meglehet, hogy a nyaralásomat el fogja rontani, hehehe...

Aztán megkérdezte, hogy hogy vannak a gyerekek,

ezzel kapcsolatban elmesélt két ragyogó gyerekviccet: egy Móríckát, amit el lehetne mondani, de régi és egy másikat, ami egész új, de viszont nem lehet elmondani és ettől teljesen függetlenül értesített arról is, hogy négy-öt év múlva az összes régi fogmütárgyaimat ujjakkal kell pótolnom, de esetleg egyik-másikat már jövőre.

És közben olyan jókedvű volt, olyan üde és hamvaskedvű, hogy bennem egy pokoli tréfa ötlete fogamzott meg.

Elhatároztam, hogy most az egyszer mindent megfogok csináltatni, mindent, egy szálíg. A kiesett dolog helyett a koronát, a kocogtatott helyen a tömést, a bibi helyen az ellenbibit, a négy-öt év múlva esedékes mütárgyakat már az idén, hogy nála leszek e pillanattól kezdve ugyszólván mindig.

Éjjel-nappal, esőben-hóban, fagyban-kánikulában.

És amikor már furt és faragott, huzott és tömött, csiszolt és koronázott, amikor már a legvadabb fogorvosi fantáziával se képzelhető el rajtam többé semmi kivetnivaló, akkor összeállítatom vele a számlámat.

És nem fogom kifizetni.

Nem én, egy árva, megveszekedett, huncut vasat se fizetek!

Képelem, milyen jól fog ezen a viccen mulatni, hiszen olyan áldott, kedves, jókedélyű fickó... —n—n.

— **Bloch Janka szívesen válaszol a hozzáintézett kérdésekre felvilágosítással az Erdélyi Élet Foto Élet rovatában.**

NYILTTÉR

E rovat alatt közölteként nem vállalunk felelősséget.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală, că Primăria Municipiului Arad,

in ziua de 22 Octomvrie 1931. orele 11 a. m.

va ține în biroul Serviciului economic camera Nr. 59 licitațiune publică orală pe lângă respectarea dispozițiunilor cuprinse în Art. 88—110 din legea contabilității publice, pentru concesiunea pe timp de un an a bufetului dela cinematograful Gai.

Concurenții la începerea licitațiunei vor depune drept

garanție 10% în numărar sau hârtii garanție de Stat.

Caetul de sarcini se poate vedea în camera 59 a primăriei între orele 11—1.

Arad, la 24 Septembrie 1931.
Primăria Municipiului Arad.
Nr. 345/1931.

Értesítés. A *Joanovits Antal* szücs cég Arad, Bul. Regina Maria 9. üzletét ugyanezen ház fötéri oldaláról annak mellék uccai (*volt Tabajdi Károly uca*) oldalára helyezte át.

Figyelje Lévai és Szigeti

ci pőáruházának feltűnő olcsó árait!

Színház főbejáratával szemben.

Foto Élet

Lapunkban néhány hónappal ezelőtt, többek felkérésére, bevezettük az „Amatőrfényképezés” rovatot, amely sok kedves olvasónknak okoz örömet. Mint említettük, kizárólag azért határoztuk el magunkat erre, hogy olvasó táborunk egy tekintélyes

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„ÉVIKE“

Fenyő Jenő Arad felvétele. A Bloch H. cég amatőrpályázat 2-ik nyertese.
Eljárás: Bromolajnyomat 18x25.

Klichét készítette: König és Bayer, Oradea.

csoportjának kívánságát teljesítjük. Sikerrel oldottuk meg ezt a kérdést különösen azért, mert rovatunk vezetésére megnyertük Bloch Jankát, akinek neve úgy szak, mint amatőr körökben előnyösen ismert.

Bloch Janka egyik legérdemesebb előharcosa az itteni művészi amatőrfényképezés terjesztésének. Bloch Janka tudományos és művészi megalapozottságával minden szakkérdésben készséggel áll olvasóink rendelkezésére.

Eddigi széles ivben nekilendülő művészi amatőr pályája komoly ígéret, mely hivatva van ennek a nemes sportnak fejlesztésére.

Bloch Janka programja: szolgálni a fotókulturát úgy, ahogy tehetségétől telik és odaadni mindent abból a készletből, amely hosszú évek kedves gyümölcseként halmozódott fel. A fotografia ma már tudomány és a tudományt nem lehet és nem szabad elrejtteni, hanem nyilvánosságra kell hozni és módot nyújtani a betekintésre. Amatőrfotografusainkban igen sok az erő, a művészi készség, sokban még nagy technikai tudás is párosul ezekkel, de . . . és itt van a hiba, széjjelforgácsolódnak . . . s mindenki külön uton halad olyan cél felé, amelyet a legjobbnak, leghelyesebbnek talál s csak később látszik, hogy fáradsága, munkája helytelen, mert nem volt meg a helyes ok és célszerű irányítás.

Bloch Janka — lapunk foto-rovatának kiváló vezetője — azon van, hogy elősegítse az egységes irányt az amatőr-fotografiában. Nevelni kell az új generációt, hogy legyen meg az utánpótlás és a fiatal erő sohase fogyjon ki. Szeretni és megszerettetni kell ezt a művészi sportot, mely lényegében, tartalmában, tökéletességében, szépségében és eredményében minden más sport előtt vezet

Csöpike jó gyerek . . .

— Jól viselte magát a drága? — kérdezte a férj vára-kozásteljesen és előkészítette a festékesdobozt.

— Ó, igen, egész délelőtt olyan volt, mint egy kezes bárány.

— Derék dolog. Lásd, ha az ember ki-látásba helyezi a jutalmat, egyszerűbe meg-szelidül ez a kis briganti. Hiába, jó matéria ez a gyerek, csak bánni kell vele tudni. Küldjék be.

— Komolyan le akarja festeni:

— Le, hát.

— Nem tart tőle, hogy megfordulnak sirjukban a festőművészet összes elhunyt nagyjai?

— Kérem, kérem, diákkoromban igen csinos képeket pingálgattam és különben is Csöpi kér hetek óta, hogy fessek le, hát ~~beljék kedve, nyerve a jutalmát~~ ~~ajló~~ gyerek. Kezdhethük.

— Csöpi! Gyere be.

— Teicsótolom, apuka . . .

— Hallom, jól viselted magad?

— Iden.

— Nem nyuztad a macskát, nem akartad megmosni a zongora fogait, nem játszottál főzőeskét a tintatartóban?

— Nem. Jó tisz delek voltam . . .

— Hát amiért jó voltál, most jutalmul lefestlek. Ülj ide föl szépen és nézz az íróasztal felé.

— Idz ni.

— Most maradj nyugodtan, előbb lerajzollak.

— Én látni atajom, ahol apuka fijkál . . .

— Majd később megnézheted, csak most ne mozogj. Így . . . jól van . . . mondom; ne rám nézz, hanem az íróasz-talra.

— Ujjujujj, visket azs ollom . . .

— Csöpi! Maradj nyugodtan, így nem lehet rajzolni, ha folyton mocorogsz. Hát most meg miért szálltál le?

— Minden cikkért írója felel. Az „Erdélyi Élet“ hasáb-jain helyet talál minden közérdekű esemény. Belső és kül-ső munkatársaink mindenről az igazat és csak az igazat írják. — Nem igazat írni nem szabad.

- Mednézem, hod mit lajzolt...
- Visszaülni!
- Attoj szilok.
- Ne sirj, te csacsi, na... csiribiri, ülj föl szépen, kapsz majd csokoládét. Most nézz az íróasztalra.
- Máj láttam.
- Sebj. Nézz csak oda hátha kibujik a cica a fiókjából
- Ojjé, a cica kint ugjal a kejtben. Behozsom...
- Itt maradsz. Vagy rajzolunk, vagy cicát kergetünk.
- Apuka lajzsoljon, én medek ész medfodom a kis szicát...
- Te! Ülsz vissza mindjárt?
- Nem ülöt!
- Nem-e? Na, várjcsak!
- Zsupzs... Kukuliku... Fodjon med!
- Jössz ki rögtön a divány alól?
- Kukulikuu...
- Hol az a lénia? Csöpi! Kifelé onnan!
- Brühühü...
- Vigyázz, te, most leverted a vizet! Hopps, megvagy.
- No de adok én most neked...
- Ájjujuj... ujjájá... brühühü...
- Hát kellett ez neked? Most ülj vissza és nézz az íróasztalra...
- Mi az? Mi van itt? Valami baj van?
- Nem egészen. A Csöpikét festegetem — jutalmul.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

—u.

Mosolyország

— Ezer gondunk és bajunk közepette, mialatt a város nyakig elmerült a deficitben Luțai Cornél volt polgármesterünknek legfőbb gondja volt a fűmagültetés. Hogy nekünk mi a véleményünk erről?

Kohn bevonul katonának és az ujoncoknak mindjárt az első kiképzési napon hosszú előadást tart a kiképző őrmester mindenféleről.

Másnap azután kikérdezi a katonákat, hogy jól megjegyeztek-e mindent maguknak és Kohnnak ezt a kérdést teszi fel:

— Közlegény Kohn, mondja meg nekem, hány gramm sóra van szüksége egy-egy katonának naponta?

Kohn gondolkodik egy darabig, aztán csöndesen mondja:

— Ihre Sorgen möcht ich haben, Herr Feldwebel.

Legujabb divatszövet, selyem és bársony, divat barchend, őszi ujdonságok!

Renaissance divatáruház

Bulevardul Regina Maria — Fótér.

— Az egész város roskadozott a terhek tömkellege alatt, mindenki várakozással tekintett Luțai polgármester felé, — aki helyrebillentette Ford-ékat is, — talán tehet valamit a város érdekében is? Na és mi történt?

Szombaton a tóra fejezeteinek felolvasához a tóra elé szoktak hívni egyeseket, akiknek a fejezet felolvasása előtt egy brochet kell elmondani.

Kohnt is a tóra elé hívják, de az utolsó pillanatban nem jut eszébe a broche és zavartan néz a sámeszre. Eltelik egy pár kinos perc, végre is megszólal a samesz:

— Was schauen Sie so auf mich, an mir ist doch kein Broche.

*****

— Helyes-e a végeredményben, hogy a kormány megint külföldi kölcsönrel akar magán segíteni?

Kohn bemegy a vendéglőbe és azt mondja:

— Bringen se mer e Süpp, bis der Krach kommt.

A pincér hoz neki egy levest, Kohn sietve bekanalazza aztán így szól:

— Jetzt bringen se mer e Fleisch, bis der Krach kommt.

A pincér hoz neki egy hust, Kohn gyorsan megeszi, aztán így szól:

— Jetzt bringen se mer e Mehlspeis, bis der Krach kommt.

A pincér hoz egy tésztát, de most már kíváncsiság furdalja és megkérdi:

— Sagen sie mir, Herr Kohn, wann kommt eigentlich der Krach?

— Wenn es zum Zahlen kommt, — mondja Kohn.

*****

— Vajjon hogy képzei el Jorga miniszterelnök a liberálisokkal való együttműködést?

Kohn és Grün közösen vesznek egy hátaslovat. Mikor a lovat az országuton hazavezetik, megszólal Grün:

— Na és most hogy fogunk osztozkodni?

— Ugy, — feleli Kohn — hogy amikor én lovagolok, te gyalog mész és amikor te gyalog mész, akkor majd én lovagolok.

**IZLÉSES, OLCSÓ NYOMTATVÁNYOK
és RUGGYANTA-BÉLYEGZŐK**

LOVROV & Co. NYOMDÁBAN

készülnek Aradon, a városházával szemben

— Közérdekű cikkeket az ország minden részéből bárki beküldhet az „Erdélyi Élet” szerkesztőségéhez.

KÖNYVBARÁTOK FIGYELMÉBE!

Szakmaátcsoportosítás folytán üzletem könyvosztályát leépitem és 12 óriási könyvkészletemet csaknem beszerzési árban bocsátom a közönség rendelkezésére. Kérem, hogy az „ERDÉLYI ÉLET”-ben hetenként megjelenő ajánlatomat figyelemmel kísérni sziveskedjék, mert könyveknél ilyen reménytelenül olcsó árban való beszerzésre többé nem fog alkalom nyílni.

	Ezelőtt		MOST		Ezelőtt		MOST
	Lei	Lei	kve		Lei	Lei	kve
Webb: Munkás-Demokrácia I-II.	600.—	300.—	kve	Lux: Una corda	150.—	80.—	kve
Ratzenhoffer: Szociológiai megismerés lényege	300.—	150.—	„	Baksay: Szederindák	100.—	50.—	„
Möasmser: Német tudományos szocializmus	200.—	80.—	„	Meline: Vissza a faluba	180.—	50.—	„
Kautsky: Marx gazdasági tanai	200.—	80.—	„	G. Dávid: Margit Liselotte	100.—	60.—	„
Wildner: Nietzsche romantikus korszaka	200.—	100.—	„	Varjasi-Zima: Tözsdei utmutató		80.—	„
Menger: Új erkölcsstan	150.—	60.—	„	Rovetta: Montegu-pör	80.—	40.—	„
Somló: Állami beavatkozás	150.—	80.—	„	Theuiret: Angéla	80.—	35.—	„
Smiles: Takarékoság		60.—	ive	Ballestrem: Zöld pompadour	100.—	45.—	„
Balzac: Szamárbőr	100.—	50.—	kve	Marlitt: Schilling udvar	100.—	50.—	„
Anatole Fr.: Pinguinek szigete	100.—	50.—	„	Courths Mahler: Ne itélj		35.—	„
Farrère: A csata	100.—	50.—	„	„ „ Testvérek		35.—	„
Daudet: Sapho	100.—	50.—	„	Kujak Andris: Gaál Mózes		40.—	„
50 kötet kitünő Jókai regény a	250.—	á 60.—	„	Kellermann: Schwedenskleie utolsó szerelme	100.—	50.—	„
Ujdiók kötetenként		á 80.—	„	Dr. Ballogh: A társadalom szociológiai alapon		80.—	„
Weller: Repülők zsebkönyve		20.—	ive	Oláh: Az ember és az egészség		120.—	„
Rejtő: Elméleti Mech. Technológia		250.—	kve	Muraközy: Emberélet	100.—	50.—	„
Scott: Ivanhoe	240.—	80.—	„	Mikszáth: Perye	200.—	80.—	„
Zola: A pénz	80.—	30.—	„	„ „ Gyűjtő és helyes	200.—	80.—	„
Trikál: Egység fele	100.—	40.—	„	„ „ Nemzetes uraimék	200.—	80.—	„
Toldi: Hivatás és mesterség		50.—	ive	Füßy. IX. Pius pápasága I-III.		150.—	„
Andorka: Egy uton	80.—	40.—	kve	Czant: Téli turisztika		60.—	„
Toma: Élet és irodalom	150.—	80.—	„	Herczog: Elektromos világ		150.—	„
Szederkényi: Nagy nő	150.—	60.—	„	Magyar írók arcképei		120.—	„
Sas: Mai tündérek	100.—	50.—	„	Gilet: Jellemvelés		80.—	„
Pröhle: Napkeletről	150.—	60.—	„	Szabó: Földtan		150.—	„
Szikra: Bevándorlók	100.—	50.—	„	Barna-Ujhelyi: Játékok könyve		150.—	„
Rákosi: Galambos Pál naplója	100.—	60.—	„	Magyar-Héber szótár		50.—	„
Heltai: Hét sovány asztendő	100.—	50.—	„				
Orbók: Meztelen Asszony	150.—	50.—	„				
König: Szent palota	372.—	100.—	ive				
Flaubert: Bouvard és Pecuchet	204.—	90.—	„				
Knut Hamsun: Linge szerkesztő	153.—	84.—	„				
S. Maugham: Színes fátýol	204.—	102.—	kve				
Wells: Kipps	204.—	102.—	„				
Lombard: Éjjeli vallomás	163.—	82.—	„				
Phillips: Robbanó por	136.—	68.—	„				
Erismann: Népszerű egészségtan		80.—	„				
Czobel: Nyírfalombok	100.—	40.—	„				

Hiányos könyvsorozatait igen előnyösen kiegészítheti!

I. KERPEL

Könyv-, papír- és írószerkereskedő
ARAD, Fischer Eliz-palota

Ezen szelvény felmutatása ellenében, a vevő még külön 5% pénztári engedményben részesül!

MINT HÁBORU ELŐTT „Pilsner Urquell“

versenyháború nélküli sör, poharaként direkt a hordóból frissen csapolva a
„D A C I A“ ÉTTEREM ÉS KÁVÉHAZBAN KAPHATÓ

Csak az árak olcsók — minőségeink változatlanul jók!

GOLDSTEIN LAJOS

DIVATÁRUHÁZA

Arad, Strada Bratianu (Weitzer János-uca) No. 2.

Mélyen lezárt árakon nagy választékot nyújtunk kosztüm és kabátkutnik, bársonyok, selymek és mosóanyagokban. — A hölgy és férfiközönség kedvelt bevásárlási helye!

Tejnor Ferenc és Tsa OPTIKAI INTÉZETE.

Műköszörlő és nikkáló műhely. Finom solingen acélárak és fodrászcikkek. Orvosi műszerek javítása és karbantartása. — o — o —

ARAD — TEMESVÁR

ARADI fiók: volt Szabadság-tár 21.

Vésnöki munkák,

monogramok, ezüst áruk készítése és javítása, stancnik és gummibélyegzők pontosan legizlésebb kivitelben

DEMA vésnök- és ezüstárúkesztő

A R A D, STRADA EMINESCU 15.

Vidéki urinőknek legkényelmesebb, ha ruhájukat KREBS festő- és vegytisztítóhoz viszik, közel a villamoshoz és a vidéki autóállomással szemben van

Arad, volt Boros Béni-tér 51. Fiók: volt Deák Ferenc-uca 1.

Szőnyeg, függöny, stor, sezlonátvető, butorszövet, brokát és mokett, roletta- és matracgradl, függöny-etamin és tussor, paplan, kelengyevászon, legolcsóbban selyem, szövet és bélésáru

„Mercanti“

szőnyeg- és divatáruházban A R A D, a Dacia kávéházzal szemben.

Fényképezőgép?

friss filmek? lemezek?
papírok, vegyszerek?

BLOCH H. fotoház

Arad. — Telefon 126. szám.

ÓRIÁSI KEDVEZMÉNY VEVŐIMNEK!

Nálam vett filmeket és lemezeket ingyen előhívom és másolom. Vidéki rendelések azonnal elintézve. Csomagolás ingyen.

Bevásárlás előtt tekintse meg

Szántó és Komlós

ruhanagyáruház szenzációs kirakatait. — Mélyen leszállított árak. Mérték utáni rendelések gyorsan, pontosan és megbízhatóan eszközöltetnek. Szenzációs nagy raktár iskolaöltönyökben.

ARAD, Színházépület.

Ha olcsón és praktikusán akar vásárolni, úgy keresse fel

S a l g ó n é

bizományi üzletét

ARAD, Str. Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota, hol: közszükségleti, háztartási, alkalmi, ajándéktárgyak, antiquitások dus választékban állandóan kaphatók.

Tekintse meg a kirakatot!

Bélyegzőket olcsón, jól és azonnal készít **Stampa**
bélyegzőgyár Arad, a főpostával szemben

! Mindenki vásárlóképes !
RENAISSANCE divatáruház **Á R A I**
mellett !!
„CONSUM“ BEVÁSÁRLÁSI HELY.

Színházi, estélyi ruhákat fest, vegyileg tisztít

BCU Cluj / Central University Library Cluj

K N A P P gőz- és villanyerőre berendezett vállalata

volt Weitzer-uca 11.

volt Magyar-uca 10.

Muzsaynál

színházzal szemben

öltöny, őszi felöltő

Trench-coat

Nem gyári áru! Minden darab saját készítmény! Mielőbb bárhol vásárol, keressen fel. Mercur iparos bevásárlási könyvre 6 havi hitel.

Mindennemü

fűszer- és csemegeárúk
legjobb minőségben, legolcsóbban

ÉLES

fűszer- és csemegeüzletében

**MINDEN HÁZNÁL
LEGYEN**

HA NINCS.-AKKOR VEGYEN!